

Radikalisering og terrorisme

Ole Bjørn Petersen | Hans Henrik Fafner

systeme ►

Radikalisering og terrorisme

© 2016 Ole Bjørn Petersen og Hans Henrik Fafner og Systime a/s

Kopiering og anden gengivelse af dette værk eller dele deraf er kun tilladt efter reglerne i gældende lov om ophavsret eller inden for rammerne af en aftale med Copydan. Al anden udnyttelse forudsætter en skriftlig aftale med forlaget.

Redaktion: Søren Korshøj Laursen og Lise Ludvigsen
Grafisk tilrettelæggelse og produktion: Systime a/s

1. udgave 1. oplag
ISBN 978-87-616-7136-3

systime ▶

Sonnesgade 11
DK-8000 Aarhus C
Tlf.: 70 12 11 00
systime.dk

Indholdsfor

Forord

1. Radikalisering og terrorisme

- 1.1 Radikalisering
- 1.2 Definitioner
- 1.3 Terrorisme
- 1.4 Krigen mod terrorisme
- 1.5 Radikalisering
- 1.6 Konversionst
- 1.7 Volden fortræ
- 1.8 Den senmode

2. Radikalisering til v

- 2.1 Fjendepøjne ...
- 2.2 Radikalisering
- 2.3 Ungdomsopr
- 2.4 Voldens væs
- 2.5 Den danske v
- 2.6 Den ekstrem
- 2.7 Tekst til kapit
Autonom Pi

3. Islamisk radikalisering

- 3.1 Islamismen si
- 3.2 Islamismens
- 3.3 Radikalisering
- 3.4 Fra den "nære
- 3.5 Fra ensomme
- 3.6 Nettes kriger
- 3.7 "Flugten fra M
- 3.8 Islamisterne i
- 3.9 Tekster til kap
Den forsøm
Kommentar
Erklæring fr
Danmarks b

4. Jødisk radikalisering

- 4.1 Det socialistis
- 4.2 Stern-gruppe
- 4.3 Bosættere
- 4.4 Jødisk terror
- 4.5 Kahanismen:
- 4.6 Ultraortodok

1. Radikalisering og terrorisme

Ole Bjørn Petersen

De to begreber ekstremisme og radikaliserings bruges ofte lidt i flæng. Nogle forskere foretrækker religiøse ekstremister andre religiøst radikaliserede.

Begrebet "ekstrem" er et relativt begreb, der betegner et eller andet, der ligger langt fra midten og bryder med vores opfattelse af normalitet. Således kan totalitære ideologier og politiske bevægelser som nazismen og stalinistisk kommunisme kaldes ekstreme. I begrebet "ekstrem" ligger der også en vis fanatisme, et stærkt og passioneret engagement, der kan udløses i vold. Det "ekstreme" ligger i periferien af vores normale verden eller ligefrem i en "anden verden", som vi ikke forstår. Eksempelvis al-Qaeda's angreb på World Trade Center 11. september 2001.

Men med bombningerne i juli 2005 i London – tre bombeeksplosioner i undergrundsbanen og en i en bus, 52 døde og 700 sårede – var billedet pludselig forandret. Der var ikke tale om ekstremister fra en "anden verden", men home grown terrorister, middelklasseenglændere af pakistansk afstamning.

Og med et blev ekstremister til radikaliserede. Måske for at adskille den ydre fjende fra den indre fjende. Måske for at understrege, at der måtte være sket noget, siden normale mennesker kunne forvandles til monstre, masse-mordere og terrorister. Begrebet 'radikalisering' flyttede fokus fra tilstanden ekstrem til processen: udviklingen og forandringen fra et almindeligt menneske uden specielle politiske eller religiøse tilhørsforhold til en radikaliseret person med radikale holdninger, der kunne omsættes i radikale handlinger og derved udgøre et problem for det demokratiske samfund og vores personlige sikkerhed.

Oplysningstiden

En periode i den europæiske kulturhistorie fra ca. 1690-1789, hvor gamle støvede forestillinger om magt, religion og politik blev sat til diskussion. Oplysningstænkningen var kritisk, fordomsfri og overbevist om, at mennesket alene (uden Gud) gennem fornuft, viden (især naturvidenskab) og erfaring kunne finde de sande svar på alle spørgsmål. Kodeordene i Oplysningstiden var: det fornuftige, det naturlige og det nyttige. Tidens idealer om demokrati, menneskerettigheder og religiøs tolerance er i dag indlejret som en del af modernitetens dna.

Religiøs radikaliserings

Religiøs radikaliserings og religiøs terror er især forbundet med det moderne samfund og reaktionen mod det moderne. Fra oplysningstiden i 1700-tallet og frem til det 20. århundrede udviklede Vesten sig fra et religiøst landbrugssamfund til et sekulariseret, rationelt, fornuftbaseret videnssamfund. Religionen forsvandt fra det offentlige rum, kirke og stat blev adskilt og religion blev betragtet som en privatsag.

Religionens svækkede position i det moderne samfund, fik mange religiøse mennesker til at reagere: De ønskede at bevare eller genoplive en religiøs virkelighedsopfattelse og livsform. Den industrielle, teknologiske og videnskabelige udvikling skabte materiel fremgang, bedre sundhed og længere levetid og med demokratiet mere lighed og frihed for individerne. Men for de religiøse var omkostningen et liv uden mening og retning, en følelse af at leve i et dekadent samfund på vej mod opløsning. "Opløsningen" blev yderligere forstærket af første og anden verdenskrig, som mange religiøse mennesker tolkede som en følge af det moderne samfunds gudløshed og dets tro på videnskaben som højeste instans.

Reaktionen mod det moderne og kampen for at fastholde trosforestillinger som fundamentale og bogstavelige, samt de hellige skrifers ufejlbarlighed, blev i 1920 lanceret af den amerikanske præst og journalist, Curtis Lee Laws (1868-1946) som "fundamentalisme" i forbindelse med kristne amerikaneres kamp for religionens genoplivelse. I dag er det alment accepteret som en fælles betegnelse for religiøse gruppers ofte radikaliserede reaktion mod det moderne og vestliggørelsen.

I Mellemøsten udspringer radikaliserings således af sammenstødet mellem at tilpasse det moderne (fornyelse, forandring, globalisering) på lokale præmisser (tradition og identitet), altså uden "vestliggørelse". I princippet kan denne "kamp" foregå uden en potensering af religionen, men netop fordi mange af de mellemøstlige stater er kunstige (skabt af "uvidende" europæere) og uden indre sammenhæng, så mangler man det, den europæiske højrefløj hæger om, nemlig den homogene nation. Derfor har religionen lettere ved at blive et samlingspunkt, når man nu ikke kan samles om nationen.

1.2 Defini

Definitioner pi

“ En proces (fra det h

At person risme (E

En proces eller vold (Den dans

Manni Crone: DII International Stu

I de to første c ringsprocesser tion er fokuser

Radikalisering eller ændrer h gekammerater ligt arbejde og

Men fra samfu muligheden fo forskellige teo en radikaliseri

1.3 Terro

Opg

Diskuter i gr finitioner og me i 1990'er forskel.

1.2 Definitioner på radikalisering

Definitioner på radikalisering:

“ En proces, hvor en person i stigende grad kommer under indflydelse af radikale ideer (fra det hollandske anti-radikaliseringsprogram).

At personer tilegner sig holdninger, synspunkter eller ideer, som på sigt kan føre til terrorisme (Europakommissionen).

En proces, hvori en person i stigende grad accepterer anvendelsen af udemokratiske eller voldelige midler i et forsøg på at opnå et bestemt politisk eller ideologisk mål (Den danske Efterretningstjeneste PET).

Manni Crone: DIIS Working paper 2010:24. Dynamikker i ekstremistiske miljøer. Danish Institute for International Studies, DIIS, diis.dk, 2010.

I de to første definitioner er det afgørende, at det er ideer, der er drivkraften i radikaliseringsprocessen frem mod en ideologisk eller voldelig ekstremisme, mens PET i sin definition er fokuseret på en holdningsændring.

Radikalisering begynder altså med at en person kommer under indflydelse af radikale ideer eller ændrer holdning. Men spørgsmålet er så, hvorfor nogle bliver terrorister og deres legekammerater fra barndommens gade bliver almindelige fædre og mødre med et almindeligt arbejde og almindelige problemer? Det er meget svært at finde et entydigt svar.

Men fra samfundets side gælder det om at forhindre en radikaliseringsproces og dermed muligheden for terror. Derfor har forskere især siden 11. september 2001 forsøgt at opstille forskellige teorier og modeller, der kunne forklare, hvorfor nogle mennesker kommer ind i en radikaliseringsproces og hvordan radikaliseringen konkret forløber.

1.3 Terrorism

Opgave: Terrorism

Diskuter i grupper, hvorledes I vil definere terrorisme. Sammenlign jeres forskellige definitioner og overvej, hvorfor der er forskel. Google terrorisme i 1970'erne og terrorisme i 1990'erne. Undersøg om der er forskel – og kom med et bud på, hvorfor der er forskel.